

Bevezető

Kedves Tanárok, Szülők és Tanulók!

Ebben az évben megint beszívhatjuk az „olaszverseny” levegőjét, ami izgalom, baráti együttlét, szórakozás, jó hangulat keveréke. A versenyt, aminek mindenki által elfogadott,

úgy mond „hivatalos” neve. Az Országos Olasz Nyelvi Fesztivált kevesen ismerik kezdetektől, 1974-től. Sokak adtak hangot annak az óhajuknak, hogy szeretnék megtudni ennek az évről évre ismétlődő rendezvénynek a történetét. A budapesti Szent László Gimnázium megragadva az alkalmat, hogy 2007-ben rendezze a Fesztivált, ezzel a kiadvánnyal szeretne eleget tenni mindenki kívánságának. Kollegákhoz és volt diákokhoz fordultunk azzal a kéréssel, hogy írják meg levélben akkori emlékeiket. Ezeket most Önökkel is elolvastatjuk. Ebben a kötetben a bevezetés után egy rövid áttekintés látható az olaszversenyek történetéről, majd a hajdani és mai résztvevők levelei olvashatók.

1974-ben Monoron, a József Attila Gimnáziumban találkoztunk először ilyen alkalomból, mint dr. Simon Gyula tanár úr beszámolójából olvashatják kiadványunkban. Ennek az összejuvetelnek előzménye a Dante-est.

Többen utalnak arra, hogy a hatvanas-hetvenes évek nem kedveztek a nyelvtanításnak. Ezt a statisztikák is bizonyítják. Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyt sem rendeztek az iskolában tanult nyelvekből, csak oroszból. Az akkori politikai szemlélet nem szívesen fogadta el, hogy a fiatalok más ideológiával, más kultúrával, netán más országból érkezőkkel kerüljenek kapcsolatba, sőt, hogy sok fiatal együtt legyen bármilyen alkalomból. Az OKTV tantárgyai közé később bekerült az angol, majd a Diákpárlament fellépésének köszönhetően a német és a francia. Latinból az Ókortudományi Társaság rendezett országos versenyeket. Dr. Simon Gyula is Ariosto születésének (1474) évfordulójának „ürügyén” „csődítette” össze a vállalkozó kedvű diákokat.

A hangulatnak az is fontos eleme volt, ahogyan az olaszok mondják *noialtri*, azaz mi olaszosok összefogunk, mert ennél szebb nyelv nincs, még egy ilyen kultúra nincs, és mi boldogok vagyunk, hogy olaszul tanulhatunk.

Barátságok szövődnek tanulók és tanárok között, akik hiányolják a lehetőségeket az egymással, régi és új barátokkal való találkozásra. Összetartja az olaszt tanító tanárok közösségét.

Aki életkoránál fogva – mint diák, vagy mint tanár – részese volt azoknak az éveknek, tudhatja, hogy a diákok szívesen jelentkeztek azokba az osztályokba, ahol olaszt tanítottak, mert már az idősebbektől is hallhatták ennek az „olaszos” büszkeségnek megnyilvánulásait. Az iskolák is szívesebben vették a tantárgyat, több helyen ekkor vezették be. Jellemző egy olyan iskolának esete, ahol már régebben tanították a nyelvet, de mikor az egyik tanuló egy nem túl jelentős helyezést nyert az olaszversenyen, az igazgató úgy beszélt az olasztanításról, hogy „bezzeg az olasz le tudott tenni valamit az asztalra.”. Mikor mi, a fővárosi olasztanárok közösen megfogalmazott és mindannyiunk által aláírt kérvényt adtunk be az illetékes hatóságoknak az olasz nyelvnek az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny tárgyai közé való bevezetését kérve, dr. Sallay Géza, az ELTE tanszékvezető egyetemi tanára is támogatta és aláírta a kérvényt azzal a feltétellel, hogy azért minden évben megtartjuk ezt a mi bensőséges hangulatú rendezvényünket is.

Köztudott, sokszor éppen a szülők, akik a legjobbat akarták gyermeküknek, lebeszélni próbálták őket az olaszról, mivel kevés gyakorlati hasznát látták. Kevesen osztották azt a meggyőződésünket, hogy az ember nem kizárólag gyakorlati hasznót keres a nyelvtanulásban. Emberi mivoltuk, általános műveltségük is gyarapszik, ami a jövőjük kialakításában sem

közömbös. Nem azért tanul valaki olaszul, mert egyszer- kétszer elutazik oda nyaralni. Ha ez lenne a szempont, sok nyelvet kellene tudnunk. Az Olaszországgal való kulturális, kereskedelmi kapcsolataink sem elhanyagolhatóak.

A középiskolai olasztanítás mennyiségi növekedése mellett, amihez biztos a versenynek is volt köze, annak minőségi hatásáról is kell beszélnünk. Kialakultak a verseny kategóriái, köztük a legfontosabb, az „élőbeszéd”, ami kezdetben egy téma felvetése volt szóban, leginkább írásban: a verseny tárgya a szokásos előre megadott „témák” voltak: lakás, család, iskola, közlekedés, pályaválasztás, utazás stb. Ezután történt az a változás, hogy dr. Fried Ilona és Kenyeres Zoltánné, a Berzsenyi Dániel Gimnázium akkori tanárai javaslatára az élőbeszéd szituációs beszélgetés formájában zajlott. Éppen akkor jelent meg a kolleganők munkája, az *In mezzo a voi* c. kiadvány. A verseny hatására a szituációs beszélgetések betörték az iskolai olaszórák módszerei közé. Ez igazán nagy fordulatot volt. Pár évvel ezelőtt újra változott az élőbeszéd formája, ami még az előbbinél is jobban méri a beszéd tudást, dr. Nyitrai Tamás főiskolai docens, akkor az OKSZI munkatársa javasolt, és 1999-től ami a mai napig úgy történik hogy a versenyzők olasz nyelvű filmrészletet néznek, erről beszélgetnek a zsűrivel, illetve jól tudnak a zsűri kérdéseire válaszolni, ha megértették a film szövegét.

Közkedveltek és tükrözik a fesztivál-jelleget a zenei és színházi kategóriák. A létszám növekedése folytán az ének-kategóriában már különválasztjuk a klasszikus és könnyűzenei kórusokat és egyéni előadásokat.

Majd újabb esemény volt a fesztiválok az általános iskolák megjelenése. Először csak szórakoztató számokat adtak elő a hangulat fokozására, majd ők is valódi versenyt rendeztek, először 1987-ben a Nagy László Általános Iskola és Gimnáziumban, majd különváltak a középiskoláktól.

Dr. Salusinszky Gábor és a *Studio Italia Olasz Nyelviskola* bekapcsolódása is nagy lendületet adott a tanulóknak az olasz nyelv elsajátításában, mert a versenyben való részvétel feltételül magyar nyelvű szöveg fordítását tűzi ki. Maga a versengés tolmácsverseny, melynél jobban semmi sem méri a beszéd tudást.

A legutóbbi újítás, a meseírás, Hegedűs Anna tanárnő nevéhez fűződik, aki hajdan többször volt győztese az olaszversenyeknek, sőt az OKTV-nek is első helyezette. A mese Gianni Rodari, olasz író kitűnő, szellemes ötletét követi: *Tante storie per giocare* magyarul: *Meséld el a végét!*

A versenyzők egy olasz mese szövegét kapják meg, és a végét kell megírniuk, melyből jól lehet mérni képességeiket, fantáziájukat és olasz nyelvtudásukat, hiszen nem lehet előre betanult szöveget írni, mindenképpen saját gondolataikat kell idegen nyelven kifejezniük.

Fentieket összefoglalva, legfőbb pozitívuma a fesztiválnak az egymás és egymás munkájának megismerésén és a hangulatos együttlét mellett az a tény, hogy módszere rugalmas, az idő követelményeinek megfelelően változtatható.

Különleges készséget kíván a próza fordítás, melynek szövegét az ELTE tanárai tűzik ki és értékelik, nem kevésbé a versfordítás, melynek lebonyolítását Sztanó László, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanára vállalta magára, aki diákkorában maga is többször győztese volt az olaszversenyeknek.

Annak a reményében, hogy még sokáig él, iskoláról iskolára vándorol ez az eredeti ötlet, mely hagyományá vált, köszönjük a rendező iskolák igazgatóinak, olasztanárainak, akiktől kérjük, mutassák meg ezeket a köszönő sorokat az őket támogató igazgatónak a segítőkész tanárkollégáknak. Az illető olaszos diákokat meg szintén arra kérjük, mutassák meg szüleiknek is ezt a kiadványt, és hívják fel figyelmüket arra, hogy itt szüleiknek is hálás köszönetet mondunk, akik segítettek a rendezvény lebonyolításában, és hozzájárultak annak jó hangulatához.

A presto!

Ogonovsky Edit